

Roeiwoordenboek: lijst van veel voorkomende woorden in de roeiwereld.

Aanhaalhoogte	De hoogte waarop de handles naar de borst worden toegetrokken
Aanhalen	Bijhalen, het laatste stukje van de haal.
Aanleggen	De boot vanuit het water naar de vlotrand / wal brengen.
Aanlegvlak	Plek op de dol waar de platte kant van de riem tegenaan ligt.
Aanroepen	Bij dreigende aanvaring roepen naar de bemanning van een andere boot, door het boottype te noemen (bijvoorbeeld: twee-zonder, acht etc.) om de aandacht van de bemanning van die boot te trekken.
Aanzwellende haal	Een roeihaal waarbij de handles met een steeds toenemende snelheid
Achterpunt	Het puntje aan de achterzijde van de boot.
Achtersteven	Schuin naar achter lopend plat vlak aan de achterzijde van een boot waaraan het roer is bevestigd.
Achterstops	Kunststof of houten blokjes die voorkomen dat het bankje van de slidings afrijdt. De achterstops zitten het verst van het voetenbord vandaan.
Afriggeren	Het er af halen van de riggers van een boot ten behoeve van transport van de boot.
Afroeien	Het voorroeien voor een commissie (beoordelingscommissie) om te laten zien dat de roeier veilig en goed in de boot kan roeien.
Afstelling	De positie en hoek van dol, slidings en kraag ten opzichte van elkaar en de boot. Een "goede" afstelling maakt dat de boot lekker en snel roeit.
Afsturen	Het sturen van een boot voor een commissie (beoordelingscommissie) om te laten zien dat de stuurman de stuurkunst beheerst en het materiaal veilig terug kan brengen.
Backsplash	Waterspetters die bij het inzetten van het blad naar de voorkant van de boot toe gaan.
Bak	Instructiemogelijkheid op vlot of wal waar de roeier de roeibeweging kan oefenen. De hierbij gebruikte riemen hebben grote gaten, zodat ze makkelijk door het water gaan.
Bakboordzijde	Vanuit de stuurplaats bekeken de linkerkant van de boot, dan wel: <i>Rood Roeit Rechts</i> .
Balans	De boot ligt horizontaal op het water, dat wil zeggen beide dollen/ beide boord zijn even ver van het water af.
Bankje	Bankje met wielen waarop de roeier zit.
B-boot	Boortype, dat lijkt op een gladde boot met een uitwendige kiel.
Bigblade	Groot asymmetrisch roeiblad.
Bijhalen	Aanhalen, het laatste stukje van de haal
Binnenhand	De hand van een boordroeier die het dichtst bij de dol zit.
Binnenhandle	Het gedeelte van de riem dat loopt van het handvat (handle) tot aan de dol.
Bint	Dwarsverbinding in een houten boot.
Blad	Plat gedeelte aan het einde van de riem om de druk van de riem op het water over te brengen.
Blad plaatsen	Blad bij de inpik in het water brengen.
Blik	Medaille. Ook gebruikt als "blik trekken": dat wil zeggen een medaille behalen.
Boei	1. Drijvende bal in het water om een roeibaan te markeren 2. Roeibaan bij wedstrijden waarbij de ploegen naast elkaar starten, bijvoorbeeld "boei 3" betekent roeibaan drie.
Boeg	De roeier die het dichtst bij de voerpunt van de boot of de voorkant van een boot zit.
Boegbal	Bal voorop punt van de boot.
Boegen	De twee roeiers die het dichtst bij de voerpunt zitten.
Bokje	verplaatsbaar onderstel waarop de boot wordt geplaatst met de open kant naar onderen

Boord	Bovenrand van de scheepswand.
Boord hoog	De boot scheef in het water leggen door aan een zijde de handle van de riem omhoog te trekken. Om bijvoorbeeld te voorkómen dat hoge golven de boot inlopen. Eerst veilig boord maken aan de andere zijde!
Boordroeien	Het roeien waarbij elke roeier maar één riem heeft.
BPR	Binnenvaart Politie Reglement, een verkeersreglement voor op het water. Elk schip heeft zich hier aan te houden.
Buitenhand	Bij hand van een boordroeier die op het uiteinde van de riem rust.
Catch	Zie inpik.
C-boot	Open roeiboot met kiel, die smaller is dan een Wherry.
Diepen	Roeifout waarbij het blad te ver onder water verdwijnt; een snoek is soms het gevolg.
Directheid (inpik)	De snelheid waarmee, voor aankomend, het aanrijden kan worden omgezet in een haal.
Dol	Draaiende houder waarin de riem ligt; die meestal met een dolklep, de overslag, afsluitbaar is gemaakt en bevestigd is op de rigger.
Doldruk	De met de armen / handen uitgeoefende druk die ervoor zorgt dat de kragen tegen de dollen blijven.
Dolklep	Zie overslag.
Dampen	De op en neergaande beweging van achter- of voorpunt van een boot tijdens het roeien.
Door het werk	De roeier rijdt verder op dan het werk.
Door het bankje trappen	Roeifout waarbij de roeier tijdens de haal steeds meer ingebogen gaat zitten in plaats van de rug vast te houden en armen en handles in de beweging achterblijven tov het bankje.
Draaien (blad)	Zie opdraaien, clippen
Draaien (boot)	Een boot omdraaien dat wil zeggen de open zijde naar onder of naar boven draaien.
Drainagedoppen	Kleine zwarte dopjes die het mogelijk maakt dat water uit de afgesloten ruimten (luchtkamers) loopt.
Druk	Kracht die ontstaat door het verschil tussen de snelheid van het blad en de snelheid van het water.
Druk (houden)	Zorgen dat het blad tijdens de haal voldoende druk op het water uitoefent.
Drukopbouw	Het na de inpik opbouwen van de druk die het blad op het water uitoefent.
Duw- of drukstang	Stang van rigger die van de top van de dol naar boeg van boot wijst.
Ergometer	Roeiapparaat dat de roeibeweging nabootst en waarmee binnenskamers geroeid kan worden.
Finale	Na voorwedstrijden geroeide wedstrijd waarbij wordt bepaald wie uiteindelijk winnaar is van een bepaalde roeiklasse.
Finish	1. Onderdeel van de roeihaal ook wel 'rondje achterin', het geheel van bewegingen dat start met het meenemen van de armen in de haal en dan via de uitpik en het draaien van het blad leidt tot het wegzetten. 2. Plek waar de roeiwedstrijd eindigt.
FISA	Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron – internationale roeibond.
Frontsplash	Waterspetters die bij het inzetten van het blad naar de achterkant van de boot toe gaan.
Gladde boot	Bootype, heeft alleen een inwendige kiel en een gladde huid, vandaar de naam.

Grundellat	Onderdeel van de boot. Lat op het dolboord of boordrand. Wordt ook wel lijfhout genoemd.
Haal of doorhaal	Deel van het roeien van inpik naar uitpik dat tot doel heeft met het blad in het water de boot in beweging te brengen.
Haalbeeld	Een soort film van de roeibeweging zoals deze in het hoofd aanwezig is. De waargenomen roeihaal wordt vergeleken met dit mentale haalbeeld en op basis daarvan wordt de roeibeweging beoordeeld.
Haalmodel	De beschreven na te streven roeibeweging.
Haalsegment	Het cirkeldeel van de haal dat het blad maakt. De haal bestaat uit twee haalsegmenten: (1) van de inpik tot het moment dat de riem loodrecht op de boot staat en (2) van het moment dat de riem loodrecht op de boot staat tot de uitpik.
Hals	Het dunste gedeelte van een riem.
Handle	Gedeelte van de riem waaraan de riem wordt vastgehouden, handvat.
Handle-en	Door het op en neer bewegen van de riem balans houden in een boordboot.
Handvat	Zie handle.
Heat	Bij roeiwedstrijden één race waarbij roeiboten tegen elkaar varen. Bijvoorbeeld: de voorwedstijd bestond uit drie heats.
Hoofdstang	Stang van rigger die loodrecht op de boot staat.
Hoogte	De afstand van de handle tot de kielbalk van een boot. Hoog doorhalen, wil zeggen dat de handle tijdens de haal hoger naar de roeier toe moet worden getrokken.
Houden	De boot stoppen door de bladen langzaam verticaal te draaien. Hoe meer het blad vertikaal wordt gedraaid hoe harder er wordt geremd.
Huid	Wand (romp) van de boot.
Inbuigen	Door een kanteling van het bekken vanuit de heupen de (rechte) rug naar voren brengen (na het wegzetten en voor het oprijden / opglijden).
Inkorten	De haal korter maken.
Inpik	De beweging waarmee het blad van de riem in het water gebracht wordt.
Intrekken (riemen)	De riemen loodrecht op de boot naar binnen trekken, zodat de totale breedte van de boot smaller wordt (zie ook slippen).
Jagen	Jagen is het door sneller te rijden of met een verkeerd ritme te rijden, het rijritme van de slag op te jagen. Hierdoor wordt het roeiritme van de boot verstoord (" <i>Niet jagen</i> ").
Juk	Onderdeel dat het roerblad met de stuurtoewtjes verbindt.
Kamprechter	Official / Scheidsrechter bij roeiwedstrijden, is bij start, finisch en vaart vaak in een bootje achter de wedstrijd aan..
Karretje	Onderstel met wieltjes waarop de boot wordt geplaatst.
Keermoment	De inpik en de uitpik.
Keren	Zie rondmaken, ronden.
Kielbalk	Bodembalk, "ruggengraat" van de boot, bij de meeste boten inwendig en uitwendig zichtbaar; bij gladde boten alleen inwendig.
Kielstrip	Ijzeren of kunststof strip die over de uitwendige kielbalk loopt en waardoor de boot over een oppervlak kan glijden.
Klapje	Haal / Strijk zonder op te rijden.
Klippen	Zie opdraaien / draaien van het blad.
Kolken	De plekken woelig water die de riemen na de uitzet op het water achterlaten. Zie ook: Uit de kolken lopen.
Koppelen	De overgang van beentrap naar rugzwaai: de rug neemt het kracht leveren over van de benen.
Kraag	Opstaande rand die ervoor zorgt dat de riem niet door de dol heen kan.
Kruislat	Onderdeel van de constructie van een houten boot: twee latten die in de vorm van een "X" onder de slidings lopen.

Landvast	Touw om boot vast te maken.
Lappen	Het na het varen met een dweil of (vaat)doek droog- en schoonvegen van de boot.
Laten lopen	Stoppen met roeien. De riemen blijven boven het water.
Leggers	(Uitschuifbare) steunen in de stelling in de loods.
Loopt (boot)	De boot loopt wil zeggen dat de roeiboot een goede snelheid heeft en daarom drijft (planeert) op een bellenbaan van lucht die door de snelheid onder de boot komt.
Luchtkamers	Holle afgesloten ruimten in de boot die het drijfvermogen verhogen en worden afgesloten met een draaidop of drainagedop.
Manchet	Extra bescherming van de riem op de plaats van de dol.
Middenschip	De twee roeiers (in een vier) tussen slag en boeg of de vier roeiers (in een acht) tussen slagen en boegen.
Naduiken	Roeifout waarbij de rug vlak voor de inpik naar voren wordt gebogen.
Nummering	Elke roeiplek in een boot heeft een nummer. Deze nummering telt van de boegplaats naar de slagplaats, de boeg is altijd nummer één.
Oars(en)	Ander woord voor boordriem (boordroeien).
Ongeklipt blad	Ongedraaid / verticaal blad.
Opdraaien	Draaien van het blad van een horizontale in een verticale stand (voor de inpik) en van een verticale in een horizontale stand (na de uitpik).
Oplopen	Ander vaartuig inhalen.
Opriggeren	Het bevestigen van de riggers op de boot.
Oproeibaan	Van de wedstrijd baan afgescheiden roeibaan, vaak gemarkeerd met boeien, die wordt gebruikt om de ploegen naar de start te laten roeien.
Oprijden / opglijden	Met het bankje naar voren rijden / glijden door de benen vanuit een (bijna) gestrekte stand te buigen.
Overlap	Bij een scullboot het aantal centimeters dat beide riemen elkaar overlappen.
Overnaads	Bouwwijze van een boot, waarbij de huid bestaat uit planken die met overlap bevestigd zijn.
Overslaan	Roeifout waarbij het blad over het water heen schiet omdat er kracht op de riem wordt gezet zonder dat het blad in het water is.
Overslag	Klepje dat dol afsluit zodat riem er niet uit kan.
Paal	Riem voor boordroeien
Peddel	Korte steel met aan één uiteinde een blad om de boot mee voort te bewegen.
Piket	Baanmarkering: een stok met een vlaggetje er aan die in het water drijft of in de grond gestoken is.
Pikhaak	Stok met haak en punt om de boot af te houden of aan te trekken dan wel zaken uit het water op te vissen.
Pilaar	De pilaar (ook wel het mannetje) is bij een houten boot een rechtopstaand stuk hout tussen de bint en de inwendige kielbalk.
Recover	Deel van de roeibeweging van uitpik naar inpik, ook (uit)rust- of herstelfase.
Riem	Lange steel met aan het uiteinde een blad om de boot mee voort te bewegen.
Rigger	Metalen/kunststof uithouder voor de riem, meestal een ijzeren stangenconstructie die aan de boot is bevestigd.
Ritme	De verhouding tussen haal en recover. Normaal duurt de recover twee tot drie maal langer dan de haal.
Roeibeweging	De haal en recover samen.
Roeien	Het met riemen voortbewegen van een boot.

Roer	Hiermee is de boot te sturen.
Roerblad	Het beweegbare blad van het roer, waarmee daadwerkelijk gestuurd wordt.
Roerpen	Metalen pen die bij sommige roeren aanwezig is om het roer aan de boot te bevestigen.
Ronden	De in het water liggende boot door roeibewegingen laten omdraaien (90-180 graden)
Rondmaken	De boot achterstevoren (180 graden) draaien.
Ruiter	Zie pilaar.
Schraag	Verplaatsbaar onderstel waarop de boot wordt geplaatst met de open kant naar onder.
Scullen	Roeien waarbij elke roeier twee riemen heeft.
Singel	Verplaatsbaar onderstel waarop de boot wordt geplaatst met de open kant naar boven.
Skeg / sgeg	Zie vinnetje.
Slag	De roeier het dichtst bij de achterstevoren.
Slagenpaar	De twee roeiers die het dichtst bij de achterstevoren van de boot zitten: de slag en de roeier erachter.
Sliding	Metalen strips (rails) waarover het bankje rijdt.
Slifferen	Roeifout waarbij de riemen het water aantikken of over het water strijken tijdens de recover.
Slippen	De riemen zo veel mogelijk parallel aan de boot brengen, waardoor de breedte van boot en riemen gereduceerd wordt en een obstakel vermeden kan worden en bijvoorbeeld om onder een smalle brug door te komen.
Slotbout	Bouten waarmee de riggers op de boot zitten.
Snoek (vangen)	Roeifout, ook wel snoeken genoemd. De riem er bij de uitpik niet op tijd uit krijgen, omdat hij onder water blijft.
Soppen	Oefening: de riemen met verticale bladen lichtjes in en uit het water bewegen, terwijl de boot in balans blijft.
Span	Het span is bij het scullen de afstand tussen de twee dolpennen van een roeiplaats. Bij het boordroeien is de dolafstand de afstand tussen de dolpen en het midden van de boot.
Spant	Haaks op de kiel aangebrachte houten steunstukken, die de constructie van de boot vormen waarop de huid is bevestigd.
Sparren	Een (informeel) wedstrijdje tussen een of meer ploegen.
Spoorstok	Dwars lopende stok van het voetenbord waarop de schoenen of de voetenclips zijn bevestigd.
Staande start	Start van een wedstrijd, waarbij de boot uit stilstand vertrekt.
Stelling	Constructie in de loods waar de boten op liggen.
Strijken	Omgekeerd (achteruit) roeien.
Stuur	Stuurman/vrouw die de boot stuurt, is volgens het BPR de schipper.
Stuurboordzijde	Vanuit de stuurplaats bekeken de rechterkant van de boot: GRAS oftewel <i>Groen is Rechts Aan Stuurboord</i> .
Stuurtouwetje	Touw aan het roer om het roer te bewegen.
Taft	Kunststof doek waarmee de bovenzijde van een houten boot aan voor- en achterkant is dichtgemaakt.
Tempo	Aantal halen per minuut.
Trekstang	Stang(en) van rigger die van de dol naar achterzijde van de boot wijst.
Tubben	Blad van de riemen plat op het water houden om balans te houden.
Uit de kolken lopen	Bij meermansboten: de afstand tussen de laatste kolk in het water die de vorige haal heeft achtergelaten en de plek waar de slag zijn riem voor de nieuwe haal in het water zet. De afstand is een maat voor de kracht waarmee wordt geroeid: de boot loopt dan goed uit de kolken.
Uitlengen	Het langer maken van de haal.
Uitpik	Ronde beweging waarbij het blad uit het water wordt gehaald

Uittrappen	Met je voeten tegen het voetenbord duwen waardoor de benen (bijna) worden gestrekt.
Vallen (over een boord)	De boot raakt uit balans waardoor de boot scheef ligt.
Vaste bank (roeien)	Roeien zonder op te rijden.
Vastroeien	Blad plat op het water leggen en iets vertikaal draaien (45 graden), zodat het blad als een speedboot over het water glijdt.
Veilig boord	Veilig boord maken zorgt ervoor dat de boot aan één of beide zijde(n) stabiel gehouden wordt door de bladen plat op het water te leggen en iets naar die kant over te leunen. Daarmee is de balans geborgd.
Ventilatiekop	Dop op een gat waardoor een afgesloten ruimte van de boot gelucht kan worden.
Vinnetje	Platte vin onder de boot die voor extra balans zorgt. (skeg)
Vlaggen	Roeifout waarbij de riemen voor de inpik te hoog boven het water worden gebracht in plaats van het water te naderen.
Vliegende start	Start van een wedstrijd, waarbij de boot al snelheid heeft (Zie ook: staande start)
Vlonders	Vloerplanken in de boot.
Vloot	Het botenbezit van de vereniging.
Voetenbord	Schoenen of houten plankjes met riemen waar de voeten in worden geplaatst.
Voetenbordstrip	Messing of plastic strip waarover het voetenbord naar voren of achteren kan worden veresteld.
Voetenplankje	Plankje (boven de kiel) waarop de voet wordt gezet bij het instappen.
Voor het werk	De roeier rijdt minder ver op dan het werk.
Voorslaan	Roeifout waarbij een van de roeiers eerder inpikt (voorslaat) dan de rest van de ploeg.
Voorstart	Plek waarop bij een vliegende start begonnen wordt met het opbouwen van snelheid, zodat de boot op volle snelheid door de start heen gaat.
Voorsteven	Verlengde van de uitwendige kielbalk aan de voorzijde van een boot.
Voorstops	Kunststof of houten blokjes die voorkomen dat het bankje van de slidings afrijdt. De voorstops zitten het dichtst bij het voetenbord.
Voorwedstrijd(en)	Roeiwedstrijden voorafgaand aan de finale om te bepalen welke ploegen de sterkste zijn en dus een plek in de finale verdienen.
Waterbil	Bij aanleggen het gewicht op die bil brengen die aan de waterzijde is waardoor het boord en de riemen aan de landzijde (vlot) hoger komen.
Waterkering	V-vormige constructie boven het voordek, vlak voor de kuip van de boot, die voorkomt dat er water de boot in loopt.
Wedstrijd baan	De baan die voor de roeiwedstrijd moet worden afgelegd, vaak gemarkeerd met boeien en/of piketten.
Wegzet	Het van het lichaam wegduwen van de riemen na de uitpik.
Werk	Plek op de sliding ter hoogte van het aanlegvlak van de dol.
Wherry	Brede roeiboot waarin gemakkelijk balans kan worden gehouden.
Zagen	Roeifout waarbij het blad tijdens de haal een op en neer gaande beweging in het water laat zien (vaak veroorzaakt doordat de druk in de haal niet constant is).